

[Jak radzić sobie z biedą – zewnętrzne wsparcie i lokalne inicjatywy wspólnoty wiejskiej]

Sylwia Michalska, IRWiR PAN
29.09.2005

[Struktura prezentacji]

- Marginalizacja a ubóstwo
- Dobór i charakterystyka gminy
- Lokalne i zewnętrzne narzędzia walki z biedą w gminie
- Podsumowanie i uwagi końcowe

Marginalność - ograniczone uczestnictwo w określonym porządku społecznym i ograniczony dostęp do instytucji, takich jak rynek pracy, rynek konsumpcji, system instytucji wymiaru sprawiedliwości, system edukacyjny, system gwarancji socjalnych itp.

Za: K. Frieske, Encyklopedia Socjologii

Gmina Strzyżewice

- Aktywny udział w kilku edycjach konkursu FWW „Nasz sposób na biedę na wsi”
- Gmina wiejska
- Położenie w województwie lubelskim – wg EUROSTATU to region o najniższych dochodach ludności w UE
- Mała aktywność w konkursie sąsiednich gmin
- Strona internetowa gminy

[Problem biedy w gminie]

- Rosnący zasięg biedy
- Grupy dotknięte ubóstwem – dorosłe dzieci rolników, bieda dzieci w wieku szkolnym, „ofiary” kredytów
- Specyfika wiejska – powszechność i zrozumienie problemu
- Skutki biedy dla społeczności wiejskiej

[Działania podejmowane przeciw biedzie w badanej gminie]

INDYWIDUALNE

- pomoc rodzinna i sąsiedzka
- praca dodatkowa: sezonowa, na czarno
- wyjazdy do pracy za granicę

INSTYTUCJONALNE

- pomoc OPS i PCPR
- stypendia szkolne
- prace interwencyjne
- pomoc Kościoła
- działalność istniejących w gminie Stowarzyszeń
- Poszukiwanie zewnętrznych funduszy – współpraca UG z instytucjami pozarządowymi
- szkoła

[Nowe aspekty wiejskiej biedy]

- Nowe grupy mieszkańców wsi dotknięte ubóstwem
- Duża aktywność jednostek – poszukiwanie możliwości rozwiązania problemu biedy zarówno w ramach posiadanych zasobów jak i (skuteczne) sięganie po środki zewnętrzne
- Aktywność i współpraca władz lokalnych z mieszkańcami sprzyjają wykorzystywaniu środków zewnętrznych, nie wystarczają jednak, by rozwiązać istniejący problem. Brakuje zaplecza, które mogłoby służyć pomocą, a zasoby własne wydają się być wykorzystane

[Uwagi końcowe]

- W badanej gminie próby łagodzenia skutków biedy podejmują zarówno dotknięci nią mieszkańcy, jak i organizacje pozarządowe. Dodatkowo, spotykamy się tu z dużą aktywnością władz i niestandardowymi inicjatywami urzędników. Można chyba powiedzieć, że w ramach posiadanych możliwości wykorzystane zostały wszystkie dostępne sposoby działania. Niestety, okazuje się, że dobra współpraca na szczeblu lokalnym i wszystkie podejmowane działania to wciąż zbyt mało, by problem biedy rozwiązać. Bez zmian systemowych, bez planu rozwoju obszarów wiejskich, który przewidywałby alternatywę dla rolnictwa nie ma szans na widoczną poprawę warunków życia na wsi a także na zatrzymanie tu najbardziej pożądanym ale i najbardziej zagrożonym ubóstwem młodych, wykształconych mieszkańców wsi.